

Έγγραφο συνόδου

B9-0514/2022

21.11.2022

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

εν συνέχεια δήλωσης της Επιτροπής

σύμφωνα με το άρθρο 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού

σχετικά με την προστασία της κτηνοτροφίας και των μεγάλων σαρκοβόρων
στην Ευρώπη
(2022/2952(RSP))

Alessandro Panza, Marco Campomenosi, Massimo Casanova, Angelo Ciocca, Paola Ghidoni, Roman Haider, Gilles Lebreton, Elena Lizzi, Georg Mayer, Thierry Mariani
εξ ονόματος της Ομάδας ID

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την προστασία της κτηνοτροφίας και των μεγάλων σαρκοφάγων στην Ευρώπη (2022/2952(RSP))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Μαΐου 2020, με τίτλο «Στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030: επαναφορά της φύσης στη ζωή μας» (COM(2020)0380),
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 15ης Νοεμβρίου 2017, σχετικά με ένα σχέδιο δράσης για τη φύση, τον άνθρωπο και την οικονομία¹,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 9ης Ιουνίου 2021, σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030: επαναφορά της φύσης στη ζωή μας²,
 - έχοντας υπόψη την οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας³ (οδηγία για τους οικοτόπους),
 - έχοντας υπόψη τη Σύμβαση για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης⁴ (Σύμβαση της Βέρνης),
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένα είδη που ορίζονται ως χρήζοντα ειδικής προστασίας βάσει της οδηγίας για τους οικοτόπους και συγκεκριμένα οι λύκοι και άλλα μεγάλα σαρκοφάγα έχουν επιτύχει ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης σε ορισμένες περιοχές της Ευρώπης και ιδίως στις Άλπεις, με αυξημένα επίπεδα πληθυσμού που οδηγούν σε αύξηση των συγκρούσεων με τις ανθρώπινες δραστηριότητες και κυρίως την κτηνοτροφία·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι λύκοι χαρακτηρίζονται από υψηλή κινητικότητα και περνούν από περιοχές στις οποίες η κατάσταση διατήρησής τους είναι ευνοϊκή σε περιοχές όπου εξακολουθούν να ορίζονται ως είδος χρήζον αυστηρής προστασίας, γεγονός που καθιστά εξαιρετικά δύσκολη τη λήψη μέτρων για την προστασία του αγροτικού πληθυσμού και των οικοσυστημάτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι το αυτό ισχύει, σε μικρότερο βαθμό, και για άλλα είδη μεγάλων σαρκοφάγων·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα οικοσίτα ζώα, και δη όσα βρίσκονται σε βοσκοτόπους και σε συστήματα ελεύθερης βοσκής, απειλούνται από την ολοένα και μεγαλύτερη παρουσία λύκων, καθώς και άλλων μεγάλων σαρκοφάγων, κυρίως σε ορεινές και

¹ ΕΕ C 356 της 4.10.2018, σ. 38.

² ΕΕ C 67 της 8.2.2022, σ. 25.

³ ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7.

⁴ ΕΕ L 38 της 10.2.1982, σ. 3.

αραιοκατοικημένες περιοχές, ενώ σε αγροτικές περιοχές με μεγαλύτερη πυκνότητα πληθυσμού, η παρουσία λύκων και μεγάλων σαρκοφάγων μπορεί να έχει αρνητικό αντίκτυπο στη βιώσιμη ανάπτυξη, τόσο για την παραδοσιακή γεωργία όσο και για τον τουρισμό·

- Δ. λαμβάνοντας υπόψη την ανεπαρκή αποτελεσματικότητα που φαίνεται να χαρακτηρίζει τα προληπτικά μέτρα για την αποφυγή των συγκρούσεων λόγω συνύπαρξης και τούτο παρά τον σημαντικό αντίκτυπο που έχουν στο τοπίο και το περιβάλλον και τις υπερβολικές δημοσιονομικές δεσμεύσεις που απαιτούν· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αποζημιώσεις αποτυγχάνουν συχνά να επιτύχουν πλήρη αντιστάθμιση της ζημίας, με αποτέλεσμα η παρουσία λύκων και άλλων μεγάλων σαρκοβόρων ζώων να έχει αρνητικό αντίκτυπο στη βιωσιμότητα της γεωργίας σε ορισμένες περιοχές·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ετήσιες αποζημιώσεις για καταστροφές προκαλούμενες από μεγάλα σαρκοφάγα ζώα στην Ευρώπη ανέρχονται σε περίπου 28,5 εκατ. EUR· λαμβάνοντας υπόψη ότι το μέσο ετήσιο κόστος αποζημίωσης ανά ζώο μεταξύ 2005 και 2012 ήταν 2 400 EUR για καταστροφές που προκλήθηκαν από λύκους· λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι δυνατό η ανεξέλεγκτη αύξηση του αριθμού των λύκων να οδηγήσει στην εγκατάλειψη αγροτικών και ορεινών περιοχών από τους κατοίκους τους, γεγονός που αντιβαίνει στους στόχους της πολιτικής συνοχής της ΕΕ·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουν ήδη δαπανηθεί 88 εκατομμύρια EUR για έργα επικεντρωμένα σε μέτρα μετριασμού των ζημιών από μεγάλα σαρκοβόρα ζώα μέσω του προγράμματος LIFE και έχουν χορηγηθεί άλλα 36 εκατομμύρια EUR σε εν εξελίξει προγράμματα, πολύ συχνά χωρίς να παρέχεται σαφής πληροφόρηση σχετικά με την αποτελεσματικότητα των εν λόγω μέτρων και σχετικά με τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την εφαρμογή τους, κάτι που δυσχεραίνει την αξιολόγηση της επιτυχίας τους⁵·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπήρχαν 17 000 λύκοι στην ηπειρωτική Ευρώπη την περίοδο 2012-2016· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ζώνες επαναποικισμού των μεγάλων θηρευτών επικαλύπτουν ολοένα και περισσότερο τις περιοχές παραδοσιακής βόσκησης και τα αλπικά βοσκοτόπια που χρησιμοποιούνται στην κτηνοτροφία·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 50 % όλων των προβάτων της ηπειρωτικής Ευρώπης βρίσκεται κοντά σε τουλάχιστον ένα είδος μεγάλων σαρκοβόρων ζώων·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι παραδοσιακοί αλπικοί βοσκότοποι και τα συστήματα βοσκής εγκαταλείπονται ολοένα και περισσότερο εξαιτίας των οικονομικών κινδύνων και των κινδύνων για τον άνθρωπο που οφείλονται στην άμεση γεινίαση κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων με είδη μεγάλων θηρευτών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η απώλεια εκτρεφόμενων και κατοικίδιων ζώων μετά από επιθέσεις μεγάλων σαρκοφάγων δεν προκαλεί μόνο οικονομική ζημία σε γεωργούς και κτηνοτρόφους, αλλά και σημαντικές συναισθηματικές και ψυχολογικές συνέπειες για τους ιδιοκτήτες τους, την ίδια στιγμή που συνιστά απειλή για τη βιοποικιλότητα στο σύνολό της λόγω

⁵ Oliveira, T., et al., ‘The contribution of the LIFE program to mitigating damages caused by large carnivores in Europe’, *Global Ecology and Conservation*, Vol. 31, 2021, διατιθέμενο στο <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2351989421003656>

της συνεχούς υδρογεωλογικής επιτήρησης της γης που απαιτείται για την αντιμετώπισή της·

- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι η παρουσία μεγάλων σαρκοβόρων ζώων σε πυκνοκατοικημένες και αστικές περιοχές έχει μεγάλη άμεση και έμμεση επίδραση στα ζώα εκτροφής λόγω των μεγάλων αποστάσεων που μπορούν να διανύσουν ορισμένα είδη θηρευτών και της πολύ μεγάλης πυκνότητας κατοικίδιων ειδών σε αυτές τις περιοχές·
 - IA. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα μεγάλα σαρκοφάγα είδη που επαναποικίζουν άδειους οικοτόπους δεν έχουν δείξει στο παρελθόν να φοβούνται και να θέλουν να αποφύγουν τους ανθρώπους ή τους οικισμούς και εισέρχονται συνεχώς σε καταφύγια ζώων και σε κατοικημένες ζώνες·
 - IB. λαμβάνοντας υπόψη ότι το πρόβλημα που συνιστούν τα υβρίδια λύκου-σκύλου δεν έχει συνυπολογιστεί επαρκώς, δεδομένου ότι έχει σοβαρές επιπτώσεις για το είδος *Canis lupus* και το μεγαοικοσύστημά του και υπονομεύει τις μέχρι στιγμής κοινωνικοοικονομικές προσπάθειες για την προστασία του·
 1. επισημαίνει ότι είναι ανάγκη να αλλάξει η νοοτροπία όσον αφορά τους λύκους και τα μεγάλα σαρκοφάγα και να καταστεί σαφές ότι οι κτηνοτρόφοι και η προστασία του ζωικού κεφαλαίου έχουν προτεραιότητα·
 2. ζητεί από την Επιτροπή να αναγνωρίσει ότι η κατάσταση διατήρησης του λύκου και άλλων μεγάλων σαρκοφάγων είναι πλέον ευνοϊκή σε αρκετές περιοχές της ΕΕ στις οποίες εξακολουθούν να χαρακτηρίζονται ως είδη που χρειάζονται αυστηρή προστασία· ζητεί από την Επιτροπή να προτείνει στο Συμβούλιο την μετακίνηση ορισμένων ειδών από το παράρτημα IV της οδηγίας για τους οικοτόπους στο παράρτημα V, μόλις η κατάσταση διατήρησής τους γίνεται ικανοποιητική, δεδομένου ότι αυτή είναι η μόνη λύση για να προαχθεί μια αταλάντευτη, βιώσιμη και μακροπρόθεσμη συνύπαρξή τους με τον άνθρωπο·
 3. ζητεί από τα κράτη μέλη να αναγνωρίσουν την ανάγκη πιο ενεργούς εμπλοκής περιφερειακών και τοπικών φορέων, όπως είναι οι εκτροφείς, οι κτηνίατροι και οι οργανώσεις κυνηγών, και τούτο αμέσως μόλις επιτευχθεί ευνοϊκή κατάσταση διατήρησης, και ζητεί επίσης από τα κράτη μέλη να προωθήσουν τη συνεργασία μεταξύ περιφερειών και σε διασυνοριακό επίπεδο και να επιτρέψουν την αναγκαία ευελιξία που θα καταστήσει δυνατές συγκεκριμένες δράσεις σε συγκεκριμένες περιοχές προκειμένου να επιλυθούν αποτελεσματικά οποιεσδήποτε συγκρούσεις συνύπαρξης, συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου της διαχείρισης του πληθυσμού των μεγάλων σαρκοφάγων· εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι το σημείο «Πρόταση τροποποίησης: Μεταγραφή του λύκου (*Canis lupus*) από το προσάρτημα II του προσαρτήματος III της σύμβασης» έχει συμπεριληφθεί στην ημερήσια διάταξη της 42ης συνεδρίασης της Μόνιμης Επιτροπής της Σύμβασης της Βέρνης· τονίζει ότι η κατάσταση διατήρησης του λύκου σε πανευρωπαϊκό επίπεδο δικαιολογεί τον μετριασμό του καθεστώτος προστασίας και, κατά συνέπεια, την έγκριση της προτεινόμενης τροποποίησης·
 4. επιμένει στο γεγονός ότι τα προληπτικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένων των περιφράξεων και των σκύλων προστασίας, δεν είναι αρκούντως αποτελεσματικά όσον

αφορά την επαρκή πρόληψη των επιθέσεων και την προστασία του ζωικού κεφαλαίου· παρατηρεί επιπλέον ότι τα εν λόγω μέτρα είναι δαπανηρά και έχουν σημαντικό αντίκτυπο στο τοπίο και τη βίοςφαιρα·

5. ζητεί από τα κράτη μέλη να λάβουν συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση των εν λόγω ζητημάτων, προκειμένου να διασφαλιστεί η βιώσιμη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών και της τοπικής κτηνοτροφικής παραγωγής, ιδίως όσον αφορά παραδοσιακές γεωργικές πρακτικές, όπως η νομαδική κτηνοτροφία· επισημαίνει ότι μπορεί οι κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις σε ορεινές περιοχές να είναι μικρές και να αντιμετωπίζουν υψηλό πρόσθετο κόστος, αλλά πρέπει να προστατεύονται και να ενθαρρύνονται, δεδομένου ότι συμβάλλουν στη διατήρηση των ορεινών τοπίων και στη διαφύλαξη της βιοποικιλότητας σε αφιλόξενες περιοχές, ούτως ώστε να αποφευχθεί η πληθυσμιακή συρρίκνωση των περιοχών αυτών·
6. ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να λάβουν υπόψη τους ότι η οικονομική αποζημίωση για απώλειες οικόσιτων ζώων που οφείλονται σε επιθέσεις μεγάλων σαρκοβόρων ζώων, αν και απαραίτητη για την οικονομική επιβίωση των κτηνοτρόφων, δεν μπορεί να αντισταθμίσει την πτώση του επιπέδου ευζωίας των ζώων που προκαλούν τα τραύματα, οι αποβολές, οι εκτρώσεις, η μειωμένη γονιμότητα και η μειωμένη ακεραιότητα του κοπαδιού, ή τις συναφείς επιπτώσεις στην καλή διαβίωση των ανθρώπων, είτε ανήκουν στους κτηνοτρόφους, είτε στον γενικό πληθυσμό, οι οποίοι, σε περιοχές με αυξημένη παρουσία μεγάλων σαρκοφάγων, μπορούν κάλλιστα να νιώθουν ανασφαλείς εξαιτίας του φόβου που προξενεί το ενδεχόμενο επιθέσεων από τα ζώα αυτά·
7. ζητεί μια όσο το δυνατόν πιο συνετή χρήση των χρημάτων των φορολογουμένων και θεωρεί απαραίτητο να ζητηθεί επείγοντως ειδική έκθεση από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο σχετικά με την αποτελεσματικότητα όλων των προγραμμάτων που έχουν επίκεντρο το ζήτημα των λύκων και των μεγάλων σαρκοφάγων·
8. ζητεί από τα κράτη μέλη να προστατεύσουν και να διατηρήσουν με αίσθημα προορατικότητας το πρότυπο της ποιμενικής κτηνοτροφίας, καθώς και τον ποιμενικό τρόπο ζωής, με αποφασιστικές δράσεις και συγκεκριμένες λύσεις·
9. ζητεί από τα κράτη μέλη να λάβουν υπόψη τον αντίκτυπο που έχουν οι διαρκείς και πολλαπλασιαζόμενες επιθέσεις από αγέλες σαρκοβόρων στις κοινότητες, τον τουρισμό και την αναγέννηση της υπαίθρου· ζητεί, επιπλέον, να διασφαλιστεί ότι θα ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα για να αντιστραφούν οι καταστροφικές επιπτώσεις που έχει ήδη προκαλέσει η κατάσταση αυτή και μπορεί να συνεχίσει να προκαλεί, όσον αφορά την εγκατάλειψη της γης και την ενδεχόμενη αποτροπή των όποιων νέων αγροτών επιθυμούν να εισέλθουν στον γεωργικό τομέα·
10. ζητεί από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να λάβουν υπόψη τον αντίκτυπο που έχουν ενδεχομένως οι επιθέσεις σαρκοβόρων ζώων στην ψυχολογική υγεία και τη γενική ευημερία των ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένων των πιθανοτήτων απώλειας ζωής, τραυματισμού, απώλειας εισοδήματος και του υψηλότερου εργατικού και υλικού κόστους·
11. ζητεί από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να εντοπίσουν επαρκείς δυνατότητες χρηματοδότησης πέραν της κοινής γεωργικής πολιτικής, ώστε να διασφαλιστεί και να

ρυθμιστεί η συνύπαρξη μεγάλων σαρκοβόρων ζώων με την κτηνοτροφία·

12. ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εξετάσουν το ενδεχόμενο ανακατανομής ορισμένων ειδών θηραμάτων από το παράρτημα IV της οδηγίας για τους οικοτόπους στο παράρτημα V ως πρακτική λύση, προκειμένου να μπορούν αυτά τα είδη να υπόκεινται σε μέτρα διαχείρισης·
13. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο.